

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี*

POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN PATHUMTHANI PROVINCE

บุญเรือน เนียมปาน

Boonruen Niempan

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University, Thailand

Email: kob25009kn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี เป็นวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ได้แก่ เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี จำนวน 402 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์แอลฟา และการถดถอยพหุคูณ และสรุปภาพรวมในรูปแบบของตาราง ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) ได้แก่ 1.1) ด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 4.36$) 1.2) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ($\bar{X} = 2.58$) 1.3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.04$) 1.4) ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 1.34$) 1.5) ด้านการติดต่อกับนักการเมือง ($\bar{X} = 1.61$) 1.6) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 1.40$) และ 1.7) ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.38$) และ 2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับบทบาทในชุมชน ($R = 0.162$) การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ($R = 0.161$) และการไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ($R = 0.166$) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($R = 0.433$) สถานที่ที่พบปะพูดคุยประเด็นการเมือง ($R = 0.616$) ความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม ($R = 0.666$) ความเป็นปึกแผ่นของคนในชุมชน ($R = 0.588$) กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม ($R = 0.592$) และกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการ

* Received 4 September 2021; Revised 23 October 2021; Accepted 22 November 2021

ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($R= 0.438$) และมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การเมือง, ประชาชน, ปทุมธานี

Abstract

The Objectives of this research article were to study political participation level of people in Pathumthani province and 2) study the factor related to political participation of the people in Pathumthani province. This was mix research method such as people who lived in Pathum Thani Subdistrict Administrative Organization of 402 people. Data were analyzed by statistical percentage, mean, standard deviation, alpha coefficient and multiple regressions and summarize overall in the form of a table. The research was found that 1. the level of political participation in summarize overall was moderate such as ($\bar{X}= 2.76$) 1.1) Perception of political news ($\bar{X}= 4.36$) 1.2) political conversation ($\bar{X}= 2.58$) 1.3) Voting Rights ($\bar{X}= 3.04$) 1.4) participation in political activities ($\bar{X}= 1.34$) 1.5) contact with politicians ($\bar{X}= 1.61$) 1.6) political rallies ($\bar{X}= 1.40$) and 1.7) political situation and 2. The factor related to political participation of the people in Pathumthani province such as the demography correlated with community roles ($R= 0.162$), the social group membership ($R= 0.161$), the political situation factors were related to political information sources ($R=0.433$), the place to meet and discuss political issues ($R= 0.616$), the comfortable of participation in activities ($R= 0.666$), the solidarity of people in community ($R= 0.588$), the rules regarding participation in activities ($R= 0.592$), voting rules ($R= 0.438$) and there was a significant correlation with the level of participation in different dimensions at the 0.05 level.

Keyword: Participation, Political, People, Pathumthani

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ปวงชนมีอำนาจสูงสุดทำหน้าที่ในการปกครองตนเอง การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก่นแท้อยู่ที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจากการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามค่านิยม

ของอับราฮัม ลินคอล์นอดีตประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา หมายถึง การปกครองประชาชนเพื่อประชาชน และประชาธิปไตยมีนิยามว่าหมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ ประชาชนจึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ซึ่งหมายความว่าประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสิ่งจำเป็น ผู้นำยุคใหม่ต้องส่งเสริมให้พลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองในทุกด้าน เพื่อระดมความคิด ความสามารถ เนื่องจากบริบทของโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบจนเกิดภาวะวิกฤตการณ์หลายด้าน พบภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ ความผิดปกติของระบบนิเวศ ภัยพิบัติทางสิ่งแวดล้อม และความไม่มั่นคงระหว่างประเทศ จึงต้องเพิ่มคุณภาพในการบริหารจัดการงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Berman Even & M. Shamsul Haque, 2015) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนว่า สำคัญและจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายสาธารณะ ซึ่งเป็นเครื่องมือของรัฐบาลใช้ในการบริหารประเทศ โดยประชาชนต้องร่วมแสดงความคิดเห็นถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะ ด้านชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมรวมทั้งโครงสร้างระบบการเมืองการบริหาร (เมธา หริมเทพาธิป, 2564) ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเด็นการพัฒนาในกิจกรรมที่จะกระทำนั้นส่งผลดี หรือผลกระทบกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งในทางการเมือง การบริหาร และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการพัฒนาแนวคิดทางการเมืองการปกครองของประเทศไทยอย่างเด่นชัด (อนุสรณ์ ศิริชาติ, 2564)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ในหมวด 6 เกี่ยวกับรัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชน และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ รวมทั้งการตัดสินใจทางการเมือง นอกจากนี้ ยังพบปัญหาและอุปสรรคของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้เกิดความสันติสุขของสังคม ถึงแม้ปัญหาจะลดลงหลังจากมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แต่ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังคงมีอยู่ อาจมาจากข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทางรูปธรรม (เมธา หริมเทพาธิป, 2564) ซึ่งชนชั้นผู้นำของสังคมใช้ประโยชน์จากการหาช่องว่างของกฎ ระเบียบ และอำนาจจากระบบอุปถัมภ์ แสวงหาผลประโยชน์ของตนเองจนนำมาสู่ความขัดแย้งต่าง ๆ รวมทั้งมาจากการส่งเสริมประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมไม่มากเพียงพอ และการมีส่วนร่วมไม่มีประสิทธิผล ไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ได้แก่ ปัญหาการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมีข้อจำกัดในส่วนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ. ปัญหาด้านโครงสร้างกฎหมาย และกระบวนการนโยบายที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหารัฐบาล และข้าราชการบางส่วนยังขาดทักษะการนำกระบวนการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทาง

การเมือง และปัญหาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองและความพร้อมของประชาชน (ถวิลวดี บุรีกุล , 2552)

จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นเมืองเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว มีลักษณะสภาพสังคมแบบสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบทประกอบด้วยลักษณะ สามประการ คือเขตเมือง เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตพื้นที่อุตสาหกรรม มีความหลากหลายทางสังคมสูงซึ่งเป็นปัจจัยต่อการพัฒนาเมืองของภาคประชาชน คือในเขตเมืองมักขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง เขตพื้นที่เกษตรกรรมชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสังคมเมือง แต่ในพื้นที่อุตสาหกรรมเป็นประชากรแฝงเข้ามาทำงานในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีจำนวนมากจึงไม่สนใจต่อการร่วมมือทางการเมือง นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการเมืองท้องถิ่นที่มีการแข่งขันสูงนำไปสู่การซื้อเสียง จึงขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างจริงจัง ในการพัฒนาความเจริญของบ้านเมืองในทุกภาคส่วนสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนการพัฒนาชุมชนจะส่งผลต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของส่วนรวมจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (ดรอุณศักดิ์ ตติยะลาภะ และคณะ, 2560) และยังพบว่าปทุมธานียังมีปัญหาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมถึงการพัฒนาไม่เพียงพอ และมีความเจริญไม่เทียบเท่าจังหวัดอื่น ๆ (คำรณวิทย์ ฐประจ่าง, 2564) ประชาชนในจังหวัดปทุมธานีมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนอ่ย จากข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งจังหวัดปทุมธานีอยู่ในลำดับที่ 48 โดยมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 478,272 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 642,520 คิดเป็นร้อยละ 74.44 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี และประโยชน์ในการพัฒนาการเมืองต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) คือ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอหนองเสือ อำเภอสามโคก

อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอคลองหลวง จำนวน 37 องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งหมด 383,628 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี, 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดปทุมธานี โดยการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวนทั้งหมด 402 คน โดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan (Krejcie, R.V., & Morgan, D.W., 1970)

2. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการชุมชน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.67 - 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, L. J., 1990) ของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ถือว่าผ่านเกณฑ์ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แบ่งเป็น 5 ตอน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน (Checklist) 2) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, Rensis, , 1967) และ 4) ข้อเสนอแนะ

3. ด้านการเก็บข้อมูล คือ เก็บด้วยตนเอง โดยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ระยะที่ 2 ปีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ระยะที่ 3 สภาพปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

4. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์แอลฟา และการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.54) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
มิติด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง				
- ติดตามรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และอิเล็กทรอนิกส์	3.59	0.99	มาก	1
- ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับชาติ	3.21	0.89	ปานกลาง	2
- ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับท้องถิ่น	3.16	0.92	ปานกลาง	3

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
รวม	2.76	0.69	ปานกลาง	
มิติด้านการสนทนาเรื่องการเมือง				
- พูดคุยการเมืองการปกครอง ปัญหาบ้านเมืองกับครอบครัวญาติ	2.79	0.95	ปานกลาง	1
- การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อน	2.70	0.94	ปานกลาง	2
- พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและปัญหาสังคม	2.64	0.91	น้อย	3
รวม	2.58	0.79	น้อย	
มิติด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง				
- ใช้สิทธิในการเลือกตั้งของนักการเมืองผู้สมัคร ส.ส	4.27	1.12	มากที่สุด	1
- ใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและนายก อบต.	4.19	1.22	มาก	2
- ใช้สิทธิในการเลือกตั้งของนักการเมืองผู้สมัคร อบจ.	4.04	1.32	มาก	3
รวม	3.04	0.83	ปานกลาง	
มิติด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง				
- เข้าร่วมประชุมทางการเมืองของพรรคและกลุ่มทางการเมือง	1.55	0.90	น้อยที่สุด	1
- ร่วมหาเสียงให้กับนักการเมืองด้วยการติดป้ายหาเสียง	1.37	0.84	น้อยที่สุด	2
- สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง พรรคใด พรรคการเมืองหนึ่งของนักการเมืองท้องถิ่นหรือระดับชาติ	1.30	0.77	น้อยที่สุด	3
รวม	1.34	0.68	น้อยที่สุด	
มิติด้านการติดต่อกับนักการเมือง				
- มีโอกาสพบปะพูดคุยกับกรรมการชุมชน และ นักการเมืองท้องถิ่นเสมอ ๆ	2.19	1.19	น้อย	1
- ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือนักการเมืองท้องถิ่น/ในการดำเนินตามนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน ๆ	2.00	1.17	น้อย	2
- โทรศัพท์ติดต่อกับกรรมการชุมชน หรือนักการเมืองท้องถิ่นเพื่อเสนอการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน	1.56	0.90	น้อยที่สุด	3
รวม	1.16	0.73	น้อยที่สุด	
มิติด้านการชุมนุมทางการเมือง				
- นัดพูดคุยกันเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองและปัญหาสังคมเสมอ(สภากาแฟ)	1.72	0.97	น้อย	1
- เข้าร่วมชุมนุมฟังการปราศรัยของนักการเมืองท้องถิ่น	1.60	0.88	น้อยที่สุด	2
- เข้าร่วมชุมนุมฟังการปราศรัยของนักการเมืองนักการเมืองระดับประเทศ	1.47	0.82	น้อยที่สุด	3
รวม	1.40	0.63	น้อยที่สุด	
มิติด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง				

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
- สนใจกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.00	1.28	ปานกลาง	1
- สนใจ แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สื่อสังคม จาก โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว	2.95	2.34	ปานกลาง	2
- สนใจ ความปึกแผ่นของคนในชุมชน (ความสมัครสมานสามัคคี ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง)	2.50	1.17	น้อย	3
รวม	2.38	0.92	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า

1. มิติด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) มากที่สุดคือ ติดตามรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ โทรศัพท์ และอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับชาติ ($\bar{X} = 3.21$) และน้อยที่สุดคือ ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.16$)

2. มิติด้านการสนทนาเรื่องการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$) มากที่สุดคือ พูดคุยการเมือง/ปกครอง ปัญหาบ้านเมืองกับครอบครัว/ญาติ ($\bar{X} = 2.79$) รองลงมาคือ การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 2.70$) และน้อยที่สุดคือ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและปัญหาสังคม ($\bar{X} = 2.64$)

3. มิติด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) มากที่สุดคือ ใช้สิทธิในการเลือกตั้งของนักการเมืองผู้สมัคร ส.ส ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาคือ ใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและนายก อบต. ($\bar{X} = 4.19$) และน้อยที่สุดคือ - ใช้สิทธิในการเลือกตั้งของนักการเมืองผู้สมัคร อบจ. ($\bar{X} = 4.04$)

4. มิติด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคและกลุ่มการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.34$) มากที่สุดคือ เข้าร่วมประชุมทางการเมืองของพรรคและกลุ่มทางการเมือง ($\bar{X} = 1.55$) รองลงมาคือ ร่วมหาเสียงให้กับนักการเมืองด้วยการติดป้ายหาเสียง ($\bar{X} = 1.37$) และน้อยที่สุดคือ สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง พรรคใด พรรคการเมืองหนึ่งของนักการเมืองท้องถิ่นหรือระดับชาติ ($\bar{X} = 1.30$)

5. มิติด้านการติดต่อกับนักการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.61$) มากที่สุดคือ ติดตามรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ โทรศัพท์ และอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับชาติ ($\bar{X} = 3.21$) และน้อยที่สุดคือ ความรู้สึกกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.16$)

6. มิติด้านการชุมนุมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.40$) มากที่สุดคือ นัดพูดคุยกันเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองและปัญหาสังคมเสมอ (สภากาแพ) ($\bar{X} =$

1.72) รองลงมาคือ เข้าร่วมชุมนุมฟังการปราศรัยของนักการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.60$) และน้อยสุดคือ เข้าร่วมชุมนุมฟังการปราศรัยของนักการเมืองนักการเมืองระดับประเทศ ($\bar{X} = 1.47$)

7. มิติด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) มากสุดคือ สนใจกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือ สนใจแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สื่อสังคม จากโทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ ใบบลิว ($\bar{X} = 2.95$) และน้อยสุดคือ สนใจ ความปึกแผ่นของคนในชุมชน (ความสมัครสมาน สามัคคี ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง) ($\bar{X} = 2.50$)

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี พบว่า มีความสัมพันธ์ทุกด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านประชากรศาสตร์

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.162 ^a	.026	.024	.54236	
2	.161 ^b	.025	.026	.54235	
3	.166 ^c	.027	.025	.54204	
4	.247 ^d	.061	.029	.54082	2.095

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า จากการทดสอบสมการความถดถอยของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในมิติต่าง ๆ ว่าเป็นจริงหรือไม่ ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรบทบาทในชุมชน $R = -.162$
2. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม $R = 0-.162$
3. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรการไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม $R = 0.166$

สรุปได้ว่า ปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ทางการเมืองแตกต่างกันในด้านบทบาทในชุมชนและการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในมิติต่าง ๆ มิติด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง มิติด้านการสนทนาเรื่องการเมือง มิติด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มิติด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ มิติด้านการติดต่อกับนักการเมือง มิติด้านการชุมนุมทางการเมือง และมิติด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

เนื่องจากค่า Tolerance มีค่าตั้งแต่ 1.000 ซึ่งมากกว่า 0.1 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ตัวแปรตามระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.247 พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้าน เศรษฐกิจสังคมที่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน มีค่า สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.061 พบว่า การเปลี่ยนแปลงของระดับการมี ส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ร้อยละ 61.00 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับ แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .029 ทดสอบค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = 0.001 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านประชากรศาสตร์

Model	Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Tolerance
		B	Std. Error	Beta			
1	ค่าคงที่	2.492	1.243		2.005	.046	
	บทบาทในชุมชน	-.214	.065	-.162	-3.287	.001	1.000
	การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	-1.123	.341	-.162	-3.290	.001	1.000
	การไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	.183	.054	.166	3.359	.001	1.000

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.433 ^a	.187	.185	.49553	
2	.616 ^b	.379	.378	.43305	
3	.666 ^c	.444	.442	.40993	
4	.588 ^d	.346	.344	.44457	
5	.592 ^e	.351	.349	.44288	
6	.438 ^f	.192	.190	.49406	
7	.780 ^g	.607	.602	.34629	1.923

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า จากการทดสอบสมการความถดถอยของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในมิติต่าง ๆ ว่าเป็นจริงหรือไม่ ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง R= 0.433
2. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง R= 0.616
3. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง R= 0.666
4. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรความปึกแผ่นของคนในชุมชน R= 0.588
5. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง R= 0.592
6. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง R= -0.438

สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในมิติต่าง ๆ ในด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านสถานที่ที่พบปะพูดคุยประเด็นการเมือง ด้านความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านความปึกแผ่นของคนในชุมชน ด้านกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และด้านกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง

Model	Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Tolerance
		B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	1.085	.051		21.253	.000	
	แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	.101	.011	.433	9.598	.000	1.000
	สถานที่ที่พบปะพูดคุยประเด็นการเมือง	.340	.022	.616	15.632	.000	1.000
	ความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมการเมือง	.369	.021	.666	17.863	.000	1.000
	ความปึกแผ่นของคนในชุมชน	.275	.019	.588	14.540	.000	1.000
	กฎเกณฑ์เกี่ยวกับเข้าร่วมกิจกรรมการเมือง	.302	.021	.592	14.699	.001	1.000
	กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.188	.019	.438	9.749	.000	1.000

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในมิติต่าง ๆ มิติด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง มิติด้านการ

สนทนาเรื่องการเมือง มิติด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มิติด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง กับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ มิติด้านการติดต่อกับนักการเมือง มิติด้านการชุมนุมทางการเมือง และมิติด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance มีค่าตั้งแต่ 1.000 ซึ่งมากกว่า 0.1 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ตัวแปรตามระดับการมีส่วนร่วมในมิติ ต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.780 พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.607 พบว่า การเปลี่ยนแปลงของระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ร้อยละ 60.70 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับแล้ว (Adjusted R Squarer) เท่ากับ .602 ทดสอบค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระ อย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถพยากรณ์ผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ระดับการมีส่วนร่วมในมิติต่างๆ จากการพิจารณาค่า Durbin - Watson ในตารางพบว่า ค่า Durbin - Watson เท่ากับ 1.923 ซึ่งอยู่ระหว่าง 1.5 - 2.5 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการทดสอบไม่มี

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย บทบาทในชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สถานที่ที่พบปะพูดคุยประเด็นการเมือง ความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ความปึกแผ่นของคนในชุมชน กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านสภาพปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จากการสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำขาดรายได้ ตกงานทำให้ประชาชนต้องทำมาหากิน จึงไม่สนใจร่วมกิจกรรมทางการเมือง
2. ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย และมีทัศนคติว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นความสำคัญในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการร่วมทางการเมือง ทำให้ไม่เข้าใจว่าต้องร่วมมือทางการเมืองอย่างไรมักถูกชักจูงจากผู้นำ เพื่อนบ้าน และญาติพี่น้องในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
3. ประชาชนมีความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับการเมือง สภาพทางการเมืองที่มีลักษณะแตกแยกแบ่งเป็นกลุ่มทำให้การทำงานไม่พัฒนา

4. ประชาชนไม่เชื่อถือภาครัฐมองว่ารัฐธรรมนูญและกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ถูกแก้ไขเพื่อประโยชน์ของคนบางกลุ่มและพวกพ้อง ไม่มีความเท่าเทียมกันทำให้ประชาชนเห็นว่าภาครัฐ และรัฐบาลไม่ฟังเสียงของประชาชน ไม่สนใจรับฟังปัญหาจากประชาชนอย่างจริงจัง รัฐบาลมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเรื่องผิดกฎหมาย

5. ประชาชนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองเนื่องจากไม่มั่นใจในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเท่าที่ควร

6. ข้อกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ชัดเจน เงื่อนไขทางกฎหมายทำให้ประชาชนเข้าร่วมทางการเมืองได้ยากลำบาก

7. ปัญหาอุปสรรคคือ การปิดข่าวและนำเสนอข่าวไม่เป็นกลาง สื่ออมเมาเสนอข้อมูลด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ประกอบด้วย 1) ด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า อ่านบทความ บทวิเคราะห์ทางการเมืองและข่าวการเมือง จากหนังสือพิมพ์ นิตยสารรายสัปดาห์ หรือรายปักษ์ ติดตามข่าวสารทางการเมือง การปกครอง กับบุคคลอื่น ๆ เช่น เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการเมืองกับครอบครัว มีความรู้สึกระทือร้อนในการติดตามข่าวสารทางการเมือง 2) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อน และเพื่อนบ้านใกล้ชิด มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและปัญหาสังคม และร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ 3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งของ ส.ส. อบต. อบจ. มีการเข้าร่วมการณรงค์เลือกตั้งหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และได้ชักชวนเพื่อนบ้านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 4) ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจากไม่เคยลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนักการเมืองท้องถิ่นหรือระดับชาติ 5) ด้านการติดต่อกับนักการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่า เคยเขียนเรื่องร้องทุกข์ เสนอปัญหาไปยังนักการเมืองท้องถิ่น พบปะพูดคุยกับนักการเมือง ระดับประเทศ เสมอ ๆ เพื่อเสนอการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน 6) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่า เคยเข้าร่วมชุมนุมฟังการปราศรัยของนักการเมืองนักการเมืองระดับประเทศ และนักการเมืองท้องถิ่น และ 7) ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปาน พบว่า มีแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สื่อสังคมจากโทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว ฯลฯ และสนใจกฎหมายเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม

ทางการเมือง สอดคล้องกับพระครูปลัดสุพัฒน์ ภาสุโก (แก้วประเสริฐ) พบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวสัมผัสได้โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนต่างตระหนักถึงหน้าที่ไม่ต้องการเสียสิทธิจึงออกไปเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ ในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองประชาชนให้ความสนใจในตัวนักการเมืองและนโยบายที่จะนำไปใช้ในการบริหารท้องถิ่น และระดับชาติจึงได้ติดตามฟังการปราศรัยหาเสียงของนักการเมืองส่วนด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองในเวทีสาธารณะและการลงประชามติประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพร้อมแสดงความคิดเห็นในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยรวมไม่แตกต่างกัน (พระครูปลัดสุพัฒน์ ภาสุโก (แก้วประเสริฐ), 2559)

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์เรื่องบทบาทในชุมชนที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี บริบทของจังหวัดปทุมธานี เขตพื้นที่ชุมชนมีลักษณะเป็นกิ่งเมืองกิ่งชนบท มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมมีการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีประชากรเพิ่มมากขึ้นและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคม เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งรองรับการเข้ามาทำงานจากทุกภูมิภาคของประเทศ จากข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์เรื่องบทบาทในชุมชนของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีพบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกบ้านจึงมีความต้องการผู้นำเพื่อปกป้อง ดูแลให้ได้รับสิทธิเพื่อความสุขสบายของตนเองและครอบครัว การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในเรื่องต่าง ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากการได้รับอิทธิพลการจูงใจจากผู้นำมากกว่าการตัดสินใจด้วยตัวเอง ดังเช่น ฐานิตา เฉลิมช่วง พบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การใช้สิทธิ์เลือกและ ด้านการติดต่อเฉพาะการ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการใช้สิทธิ์เลือกตั้งของประชาชนเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย และรองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งรบกวนทางการเมืองเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลและผู้นำท้องถิ่นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าค่านิยมเก่า เรื่องทำตามคำสั่ง ยึดระเบียบ

เคารพผู้อาวุโส มีความจงรักภักดี ถูกต้องอยู่แล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลง และประการสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลต่อความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น (ฐานิตา เฉลิมช่วง, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี สรุปได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในมิติต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มิติด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มิติด้านการรับรู้ติดตามข่าวสารทางการเมือง มิติด้านการสนทนาเรื่องการเมือง มิติด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง มิติด้านการติดต่อกับนักการเมือง มิติด้านการชุมนุมทางการเมือง มิติด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่างๆ ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย บทบาทในชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สถานที่ที่พบปะพูดคุยประเด็นการเมือง ความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ความปกปิดแผ่นของคนในชุมชน กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคือ ภาครัฐควรจัดทำข้อกำหนด กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งยึดตามหลักประชาธิปไตยเหมาะสมกับยุคสมัย และสถานการณ์ โดยกำหนดเกณฑ์การออกเสียงเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา การใช้สิทธิ์ออกเสียงนอกพื้นที่เลือกตั้ง ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติคือ ภาครัฐ สถาบันทางการศึกษา สื่อสารมวลชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในท้องถิ่นให้ชุมชน และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองที่ถูกต้องได้อย่างสะดวกเหมาะสมตามบริบททุกกลุ่มวัย เช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเอกสาร และผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เพื่อความสะดวกรับทราบข้อมูล พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรศึกษานโยบาย และการขับเคลื่อนการเข้าร่วมทางการเมืองประชาชนในระดับจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม และปัจจัยบทบาทของสื่อออนไลน์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชาวปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- เมธา ทริมเทพาธิป. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/629852>
- คำรณวิทย์ ฐูประจ่าง. (2564). ทุกทิตทั่วไทย. เรียกใช้เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news/2749916>
- ฐานิตา เฉลิมช่วง. (2559). ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารชุมชนวิจัย, 10(1), 82-90.
- ดร.ณศศักดิ์ ดตียะลาภา และคณะ. (2560). การศึกษาสร้างตัวแบบสภาพแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี สู่วิถีความเข้มแข็งประชาธิปไตยไทย. วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2(1), 239-254.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน: จากอดีต จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์ และการพิมพ์ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาการพิมพ์.
- พระครูปลัดสุพัฒน์ ผาสุโก (แก้วประเสริฐ). (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. วารสารธรรมทรรศน์, 16(3), 177-190.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2554). ข้อมูลสถิติและผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซี.รุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด (1977).
- สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี. (2561). ข้อมูลสถิติ. เรียกใช้เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.bora.dopa.go.th/index.php/th/exec-stat64>
- อนุสรณ์ ศิริชาติ. (2564). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและทัศนคติของผู้บริโภคกับความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์ออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 2564 พฤศจิกายน 2564 จาก <http://gscm.nida.ac.th/public-action/Proceeding/2558/2-6.pdf>
- Berman Even & M. Shamsul Haque. (2015). Asian Leadership in Policy and Governance : Public Policy and Governance. Volume 24. Howard House, Waitron: Emerald Group Publishing Limited.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determination sample size for research activities. Education and Psychology Measurement, 30(3), 607-610.

Likert, Rensis. . (1967). “The Method of Constructing and Attitude Scale”. In Reading in Fishbeic, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.